

- Anlatıcı Türleri
- Hikâye Unsurları

ETKİNLİK 1: Anlatıcı Türleri

Aşağıdaki metinlerde uygun alana birinci kişi ağzından anlatım yapılanlara "1", üçüncü kişi ağzından anlatım yapılanlara "3" yazınız.

	Metinler	Anlatıcı Türleri
1.	Salim son günlerde derin düşüncelere dalıyor, çok az konuşuyordu. Mahalledeki diğer arkadaşlarıyla oyun bile oynamıyordu. Gün boyunca odasında duruyordu. Annesi bu durumu görüyor, oğlunun hasta olduğunu ve yakında düzeleceğini düşünüyordu. Fakat annesini düşündüğü gibi olmamıştı. Salim'in sıkıntılı hâli o hafta boyunca devam etti. Bir sabah mutfakta annesinin yanına gidip "Anne seninle bir şey konuşmak istiyorum." dedi.	3
2.	Küçük Kara Balık tehlikeden eser kalmayana kadar yüzmüş. Nehri geçmiş. O da ne? Öyle bir yere gelmiş ki burada dağlar ve vadilerin içinden geçen akarsular onun bulunduğu yere akıyormuş. Su o kadar çoğalmış ki burada bir süre oynayıp eğlenmiş. Çok geçmeden fark etmiş ki suyun dibi yok. Bir o yana bir bu yana savrulmuş. Hiçbir yere dokunmayıp su içinde kaybolmuş. Ne kadar yüzdüğünün hiçbir önemi yokmuş.	3
3.	Kış günlerinin o uzun gecelerinde ninem bizi dizinin dibine toplar masallar anlatırdı. Televizyonun olmadığı hatta elektriğin bile düzenli olarak verilmediği zamanlardı. O masallardan aldığım keyfi izlediğim hiçbir tiyatrodan sinemadan almadım bu vakte kadar. Hayal gücünün kültür ile birleşimi olan o masallar hepimizin ufkunu açıyordu. Ninemin bu masalları nasıl öğrendiği hiç öğrenemedim. Daha doğrusu o yaşlarda sormak aklıma hiç gelmedi.	1
4.	Yanımdan geçen dolmuşun sesini duyunca kendine geldi. Ne zamandır yürüdüğünü bile unutmuştu. Etrafına bakıldığında evinin olduğu sokağa geldiğini fark etti. Günlerdir süren iş arama macerası bugün de mutlu sonla bitmemişti. Eve gidince annesi ne yaptığını sormayacaktı ama yüzüne bakınca iş bulamadığını anlayacaktı. Oğlunun bu üzgün hâlleri anneyi perişan ediyordu. Her duasında oğlunun iş bulmasını, yüzünün gülmesini istiyordu.	3

ETKİNLİK 2: Anlatıcı Türleri

Aşağıdaki metinlerin hangi kişi ağzıyla yazıldığını bulup ilgili yerleri işaretleyin.

1.	Kapının girişinde kendini izleyen garsona işaret etti. Garson çevik hareketlerle yanımıza geldi. Elinde tuttuğu yemek listesine siparişlerimizi yazdı. Elindeki listeyi hazırlanması için aşçıya verdikten sonra diğer müşterilere bir istekleri olup olmadığını sormaya başladı. Uzun zamandır müşteri ile bu derece ilgilenen garson görmediğimden olsa gerek genç adamı uzun süre seyrettim. Bunu fark eden Akif gözlerini telefondan çekmeden "Çocuk üniversite öğrencisi, okul çıkışları burada çalışıyor." dedi.	☒	☐
	Birinci kişi ağzıyla anlatım	Üçüncü kişi ağzıyla anlatım	

2.	O sabah ellerimin üzerinde küçük kızarıklıklar olduğunu fark ettim. Bunun alerji olduğunu düşündüğümden çok aldırış etmedim. Akşamüzeri okuldan eve geldiğimde bu kızarıklıkların tüm vücudumu sardığını fark ettim. O zaman içime bir korku düştü. Anneme gösterdiğimde o da benim kadar telaşlanmıştı. Üç çocuk büyüten annemi bu kadar telaşlandıran şeyin ne olduğunu bir yandan çok merak ediyor bir yandan da çok korkuyordum. En küçük çocuk ben olduğum içindi belki de bu telaş.	☒	☐
	Birinci kişi ağzıyla anlatım	Üçüncü kişi ağzıyla anlatım	

ETKİNLİK 3: Hikâye Unsurları

Aşağıdaki boşlukları metne göre doldurunuz.

Eskiler "Ağalık almakla değil vermekle olur." demişler. Ama Aynalı köyün ağası hiç duymamış bu sözü. Köylüden almışlığı çok ama vermişliği hiç yokmuş. Köylü perişan, ağanın keyfi yerinde. Harmanda ellerine üç kuruş geçiyormuş onu da ağa "tarla kirası" deyip yarısını alıyormuş. O sene kış yaman bastırmış. Köylüye ucu ucuna yeten erzak, kışın ortasında tükenmiş. Bu derdin tek çaresi ağaymış. Köylüler ağanın ambarında herkese beş kış yetecek yiyecek olduğunu biliyorlarmış. Toplanmış gitmişler ağaya. Borç sözünü duyunca bıyıkları terlemiş kem küme etmiş. Ama bakmış köylü isyan eşiğinde hepsine birer çuval buğday vermiş. Ama verirken de "Ben size yaz gelince sorarım." diye diş bilemiş. Yaz gelince toplamış köylüleri "Bu sene tarla kirası mahsulün 4'te 3'ü oldu. İşinize gelirse" demiş. Köylüler düşünmüşler ertesi gün cevaplarını vermişler. "Ekmiyoruz tarla filan." demişler. Ağa şaşırmış bu cevaba. "Çalışıp aç kalacağımıza çalışmadan aç kalırız, seni de beslemeyiz" demişler. Ağa bakmış pabuç pahalı. Köylü tarlayı boş koyacak. Akli başına gelmiş. Önceki seneden çok daha az kiraya tarlaları vermeye hemen razı olmuş.

Yer	Zaman	Kişi	Olay
Köy	Kış günü Yaz	Ağa ve köylüler	Köylülerin ağaya karşı çıkıp ders vermesi

ETKİNLİK 4: Hikâye Unsurları

Aşağıdaki metinlerde hikâye unsurlarından hangilerinin belirgin olmadığını ilgili yerlere işaretleyiniz.

1.	Arsız bir sivrisinek etrafında dolaşmaya başlayınca huzursuzluğu bir kat daha arttı. Gece yarısını geçeli birkaç saat olmasına rağmen sıcak ve nem uyutmuyor, bunun üzerine bir de bu kafa tırmalayan vızıltılar etrafında geziniyordu. Işığı açıp her yeri kontrol etmeye başladı. Bu vızıltıdan uyuyamayacağını hissediyordu fakat ışığı açmasıyla birlikte sesin kaybolması bir oldu. Üzerine ince bir örtü alıp tekrar yerine geçti. 1 dakika olmadan aynı ses geri geldi. Nereye saklanmış, nereye kaybolmuştu bir türlü anlayamıyordu.	Yer	☒	Olay	☐	Zaman	☐	Kişi	☐
2.	Koca Mustafa bastonuna yaslanıp zar zor bağıın altındaki sedirine kendine attı. Gençliğinde bastığı yeri titreten bu adamı da zaman tüketmişti. Dizlerinde derman, gözlerinde fer kalmamıştı. Gençliğini hatırlayınca bu haline daha bir üzülüyordu. Civar köylerin Yiğit Mustafa'sı bastonsuz yürüyemez, evden camiye dahi çıkamaz olmuştu. Kendi yaşatlarını arkadaşlarını bir bir toprağa vermenin hüznünü de yaşamıştı eşini kaybetmenin acısını da.	Yer	☐	Olay	☐	Zaman	☒	Kişi	☐
3.	Ayşe, köyün yakınlarındaki ormanın derinliklerinde bir gül fidanı buldu. Bu gül, daha önce hiç görülmemiş güzellikteydi ve Ayşe, onu özenle bahçesine dikti. Gül, Ayşe'nin ellerinde büyülü bir şekilde açtı ve köydeki herkes bu güzelliği görmek için Ayşe'nin bahçesine akın etti. Gül, köyde barış ve huzurun sembolü hâline geldi. Ayşe'nin bahçesi, köy halkının toplanma noktası oldu.	Yer	☐	Olay	☐	Zaman	☒	Kişi	☐